

Θέμα 1^{ης} Γραπτής Εργασίας ΕΛΠ10

2021-2022

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής: Δευτέρα 29 Νοεμβρίου 2020, ώρα 23:59¹

Η ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

α) Επιστολή Αποστόλου Παύλου – Προς Εφεσίους, Β'(2) 4-10

«ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον, οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσῃται. αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.»

β) Το *Λειμωνάριον* του Ιωάννη Μόσχου ανήκει στη μοναστική λογοτεχνία, στο είδος των ψυχοφελών διηγήσεων. Η συγγραφή του χρονολογείται στις αρχές του 7ου αιώνα και θεωρείται πολύτιμη γλωσσική μαρτυρία για τη γλώσσα της πρώιμης βυζαντινής περιόδου. Στο παρατιθέμενο απόσπασμα από μια διήγηση του *Λειμωναρίου* απηχείται το γνωστό παραμυθικό μοτίβο του δακτυλιδιού του Πολυκράτη.

---

¹1) Αν υπάρχει πρόβλημα υγείας, θα πρέπει ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ να στείλετε το αίτημά σας στον **Καθηγητή σας** μαζί με την σκαναρισμένη ιατρική βεβαίωση από δημόσιο νοσοκομείο, όπως απαιτεί ο νόμος για όλα τα Πανεπιστήμια και τους δημόσιους φορείς. Στην αίτησή σας θα δηλώσετε οπωσδήποτε για πόσες ημέρες ζητάτε την παράταση. Μόνον τότε ο Συντονιστής θα ανοίξει το σύστημα.

2) Αν υπάρχει σοβαρός οικογενειακός λόγος, θα πρέπει να στείλετε ηλεκτρονικό μήνυμα ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ στον **Καθηγητή σας**, εξηγώντας τον λόγο για τον οποίο ζητάτε παράταση και τις ημέρες της παράτασης. Ο Καθηγητής σας και έπειτα ο Συντονιστής θα κρίνουν αν το αίτημά σας είναι επαρκώς αιτιολογημένο για να σας δοθεί παράταση.

3) Αν δεν μπορέσατε να υποβάλετε ηλεκτρονικά την εργασία σας, διότι το σύστημα ήταν ίσως υπερφορτωμένο, θα πρέπει τότε ΑΜΕΣΩΣ (ΔΗΛΑΔΗ ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΛΗΓΕΙ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ) να την στείλετε ηλεκτρονικά στο προσωπικό email του **Καθηγητή σας**, που θα προωθήσει το αίτημά σας για παράταση στον Συντονιστή, ο οποίος και θα σας δώσει παράταση μίας ημέρας για να την ανεβάσετε στο study.eap.

Διήγηση 185, PG 87.3

«Ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ ὀψάριον, ἤρξατο αὐτὸ καθαίρειν, καὶ ἀναρρήξασα αὐτὸ εὕρισκε εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ λίθον πάνυ θαυμαστὸν, ὥστε τὴν γυναῖκα θαυμάσαι εἰς αὐτόν. Οὐ μέντοι ἦδει τί ἐστίν, πλὴν ὅμως ἐφύλαξεν αὐτόν, Ἐλθόντος δὲ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν. ἔδειξεν αὐτῷ τὸν λίθον ὃν εὔρεν, λέγουσα· Ἴδου, τοῦτον τὸν λίθον εὔρον ἐν τῷ ὀψαρίῳ. Ὁ δὲ ἰδὼν, ἐθαύμασεν μὲν καὶ αὐτὸς αὐτοῦ τὸ κάλλος, ἠγγόνει δὲ αὐτοῦ τὴν φύσιν. Καὶ μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοῦς, λέγει αὐτῇ· Δός μοι αὐτόν, καὶ ὑπάγων πωλῶ αὐτόν, ἐὰν ἄρα καὶ εὔρω λαβεῖν εἰς αὐτόν τί ποτε.»

γ) Διονύσιος Σολωμός: Διάλογος:

https://www.greek-language.gr/digitalResources/literature/tools/concordance/browse.html?cnd_id=10&text_id=3522

***

Αφού μελετήσετε τα παραπάνω αποσπάσματα από τρεις διαφορετικές φάσεις της ελληνικής (Καινή Διαθήκη, Μόσχος Λειμωνάριον και Διάλογος του Σολωμού), να συντάξετε ένα κείμενο **2.000 λέξεων** (συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών αλλά **όχι των Περιεχομένων και της Βιβλιογραφίας**, σε γραμματοσειρά Times New Roman Greek 12, διάστιχο 1.5) και να απαντήσετε στα παρακάτω:

1) α) Αναφερθείτε επιγραμματικά στα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνιστικής Κοινής, όπως αποτυπώνονται στο κείμενο της Καινής Διαθήκης, και β) Να εξηγήσετε γιατί η ελληνιστική Κοινή αποτέλεσε τη βάση για τη νεότερη ελληνική γλώσσα.

2) Εξηγήστε ποια είναι η κατάσταση της ελληνικής γλώσσας κατά τη μεσαιωνική περίοδο. Να προσδιορίσετε σε ποια γλωσσική μορφή ανήκει το κείμενο από το *Λειμωνάριον*. Προσπαθήστε να δικαιολογήσετε την άποψή σας.

3) Αναπτύξτε το ζήτημα που ανακύπτει από τον *Διάλογο* του Σολωμού. Ποιες θέσεις εκπροσωπούν ο Ποιητής και ο Σοφολογιότατος;

***

Βιβλιογραφία και Βοηθητικό υλικό:

- Βασίλειος Π. Βερτουδάκης, Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας
<https://www.academia.edu/5524456/>
- Α. Μ. Αβραμίδου, *Φιλολογικά και φιλοσοφικά στοιχεία στον σολωμικό Διάλογο*, Μεταπτυχιακή εργασία, Θεσσαλονίκη 2017
<https://ikee.lib.auth.gr/record/295694/files/GRI-2018-20920.pdf>
- Νίκος Παντελίδης: Δημιουργία της ελληνιστικής κοινής https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_14/index.html
- Michel Lassithiotakis: Η Ελληνική γλώσσα από τον 12ο έως τον 17ο αιώνα: Πηγές και εξέλιξη
https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_19/index.html

- Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης: Συζητήσεις για τη διαμόρφωση εθνικής γλώσσας
https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_21/index.html
- Πέτρος Διατσέντος: Γλωσσικό ζήτημα
https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_12/index.html
- Τα ελληνικά της Καινής Διαθήκης
https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_14/35.html
- Eusebi Ayensa Prat, Αντεπιστέλλον Μέλος Ακαδημίας Αθηνών, Ακαδημαϊκός, Καθηγητής Ελληνικής Φιλολογίας, Πρόεδρος Ισπανοελληνικού Συνδέσμου
<https://www.pemptousia.gr/video/ellada-ke-elliniki-glossa-i-megales-mou-agapes/>
- Ιστορίες της ελληνικής γλώσσας
https://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history_books/contents.html

***